

عنوان مقاله:

مطالعات راهبردی مراتع و منابع آب حوزه آبخیز قره آقچ و ارائه راهکارهای جلوگیری از هدر رفت آب

محل انتشار:

دومین کنفرانس سراسری آبخیزداری و مدیریت منابع آب و خاک (سال: 1384)

تعداد صفحات اصل مقاله: 9

نویسندگان:

فرزاد روحانی - عضوهیئ

مرضیه رضایی - دانشجویکارشناسی ارشدمرتعداری، دانشکده مهندسی منابع طبیعی دانشگاهص

رسول مهدوی - دانشجوی دکترای ژئومورفولوژی دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

یکی از مهمترین عوامل محدود کننده توسعه اقتصادی می تواند کمبود آب با کیفیت نامناسب آن باشد. این گوهرگرانهها گاهی نایاب بوده که منجر به خشکسالی و یا گالی منجر به وقوع سیلابهای مخرب شده که هر ساله خسارت زیادی به بار می آورد. در این رابطه یکی از موارد حائز اهمیت مراتع می باشند که پوشش گیاهی موجود روی سطح خاک نقش فاطنی عمل می نماید، به طوریکه تاج پوشش گیاهان باعث کاهش سرعت ضربه قطرات باران به سطح خاک شده و منابع بسته شدن خلل و فرج ناشی از شدت ضربه قطرات باران می گردد. مدت زمان نفوذ قطرات باران در خاک نیز افزایش یافته و حجم آب نفوذ یافته در خاک بیشتر می شود. نهایتاً آب به سطح سفره آب زیر زمینی رسیده و باعث تغذیه آبهای زیر زمینی می گردد. بنابراین مراتع نقش موثری در ذخیره آبهای سطحی و بالا بردن سطح آب زیر زمینی و نهایتاً استحصال و ذخیره آب دارند. هدف از این مطالعه بررسی شرایط محیطی و منابع آب منطقه جهت ارائه راهکارهای مناسب برای جلوگیری از هدررفت و از دسترس خارج شدن آب قابل استفاده می باشد. در این راستا به مطالعه مراتع حوزه آبخیز کرچمبوی پرداخته شد. منابع آب قابل دسترس در حوزه آبخیز شناسایی شد. منابع آب زیرزمینی چشمه های محلی و قنوات و منابع آب سطحی حوزه مورد بررسی قرار گرفت. نقشه شبکه هیدروگرافی به روش استرالر تهیه گردید. جهت مطالعه منابع آب در حوزه، عملیات صحرایی در دو فصل (بهار و پائیز) صورت پذیرفت. دبی خروجی هرکدام از منابع آب زیرزمینی (چشمه و قنات) و آبهای سطحی با استفاده از روشهای مناسب دبی سنجی (مولینه، سطل حجمی، پارشال فلوم و جسم شناور) اندازه گیری شد. دبی نقطه خروجی حوزه با مولینه اندازه گیری شده و میزان آن از 0 در فصل پائیز تا 855 لیتر بر ثانیه در فصل بهار تغییر یافت. نهایتاً مقایسه داده ها در دو فصل خشک و پر آب تفاوت فاحشی را نشان می دهد که اولین عامل موثر در اختلاف داده ها میزان متفاوت نزولات جوی است. دومین عامل موثر در کاهش میزان دبی خروجی، فرسایش زیاد خاک در منطقه در اثر چرای مفرط می باشد. مطالعه منابع آب و وضعیت هیدرولوژیک منطقه و همچنین بررسی وضعیت مراتع موجود در منطقه در مطالعه موردی حوزه آبخیز کرچمبوی نشان داد که باید مبادرت به حفظ بیشتر از مراتع و اراضی ملی کرد، که عدم توجه به این مساله نه تنها باعث کاهش سطح منابع خواهد شد بلکه خسارات زیادی را به جوامع بشری وارد خواهد آورد

کلمات کلیدی:

منابع آب، بارندگی، دبی، حوزه آبخیز، رواناب سطحی، پیشگیری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/107839>

